

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2019. október 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2019. október 10. napján kihirdette a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 2018. november 14. napján kihirdetett 12.B.157/2014/510. számú ítéletét I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlott vonatkozásában **helybenhagyja.**

A szabadságvesztésbe beszámítja a I.rendű vádlott neve I.r. és III.r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárás során 128.155 (százhuszonnyolcezer-százötvenöt) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből

- I.r. vádlott 38.500 (harmincnyolcezer-ötszáz) Ft-ot,
- II.r. vádlott és IV.r. vádlott egyetemlegesen 52.140 (ötvenkettőezer-száznegyven) Ft-ot,
- III.r. vádlott 37.515 (harminchétezer-ötszázötvenöt) Ft-ot

köteles megfizetni.

I n d o k o l á s

Jelen ügyben a megismételt elsőfokú büntetőeljárást követően a Pécsi Törvényszék a 2017. szeptember 20. napjától 2018. október 30. napjáig tartó nyilvános tárgyalássorozat alapján meghozott, és 2018. november 10. napján kihirdetett, 12.B.157/2014/510. számú ítéletével bűnösnek mondta ki

I.r. vádlottat emberölés büntettében, mint bűnsegédet (Btk. 160.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/, d/ pont),

II.r. vádlottat emberölés büntettében, mint társtettést (1978. évi IV. tv. 166.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/, d/ pont),

III.r. vádlottat emberölés büntettének kísérletében, mint társtettést (Btk. 160.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/, d/ és f/ pont), testi sértés büntettében, mint társtettést (Btk. 164.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés), valamint lopás vétségében, mint társtettést (Btk. 370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont bh/ alpont),

IV.r. vádlottat emberölés büntettének kísérletében, mint társtettést (1978. évi IV. tv. 166.§ (1) bekezdés), továbbá testi sértés büntettében, mint társtettést (1978. évi IV. tv. 170.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés), valamint lopás vétségében, mint társtettést (1978. évi IV. tv. 316.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés h/ pont).

Ezért a bíróság

I.r. vádlottat 16 év szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy az I.r. vádlott legkorábban

a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe beszámítani rendelte az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

II.r. vádlottat - mint erőszakos többszörös visszaesőt - életfogytig tartó fegyházra és mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a II.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a II.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

III.r. vádlottat - halmazati büntetésül - életfogytig tartó szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. A bíróság a III.r. vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 30 évben állapította meg. A szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a III.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

IV.r. vádlottat - mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül - 12 év fegyházra és mellékbüntetésül 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a IV.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A bíróság kötelezte a III.r. vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg **A.A.** magánfél részére 2.000 Ft kártérítést, továbbá az államnak az illetékes adóhatóság felhívására 15.000 Ft le nem rótt illetéket. Ezt meghaladó részében a bíróság a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A bíróság I.r., II.r. és III.r. vádlott tekintetében - személyenként - 116.666 Ft erejéig vagyonelkobzást rendelt el.

A bíróság rendelkezett a lefoglalt bűnjelek további sorsáról, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

Az ítélet ellen az első fokon eljáró ügyész 3 napon belül I.r. és IV.r. vádlott vonatkozásában súlyosítás érdekében jelentett be fellebbezést.

I.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, II.r. vádlott és védője bizonyíték hiányában történő felmentésért, III.r. vádlott és védője ugyancsak bizonyíték hiányában történő felmentésért, másodlagosan enyhítésért, IV.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért élt jogorvoslattal.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartva rámutatott arra, hogy a bíróság az eljárási szabályokat a megismételt eljárás során is betartotta, a 2. tényállási pont tekintetében indítványozta **B.B.** nevének mellőzését, és egy helyettesítő - egyik zárvatárs - kifejezés használatát, miután nevezett személlyel szemben vádemelés nem történt. A 2. tényállási pontban a sértett testi épségét sértő bűncselekmény megállapításával nem értett egyet, álláspontja szerint nincs különálló bűncselekmény, a zaklatástól az akasztásig egységes az elkövetési magatartás, amely összességében emberölés bűntettének kísérletét valósítja meg. A büntetéskiszabási körülményekkel összefüggésben III.r., illetőleg IV.r. vádlott esetében a halmazatra történő utalást a fentiekre figyelemmel mellőzni indítványozta. Ezen körülményekre tekintettel úgy ítélte meg, hogy sem I.r., sem IV.r. vádlott vonatkozásában nem elegendő a középértéket alig meghaladó büntetés alkalmazása, a büntetési célok eléréséhez ennél súlyosabb szabadságvesztés kiszabása indokolt.

I.r. vádlott több beadványt nyújtott be fellebbezésének indokolásaként. A 2019. május 10. napján előterjesztett nyilatkozatában az ügyészi fellebbezést alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a bűnsegédi felelősségét, mivel nem volt jelen a bűncselekmény elkövetésénél, amiből következik, hogy nyilvánvalóan a különös kegyetlenséggel történt elkövetés minősítő körülménye sem lehet esetében helytálló. Vitatta a DNS vizsgálat eredményéből levont következtetéseket, rámutatott arra, hogy álláspontja szerint az igazságügyi orvosszakértői vélemények ellentétesek, a mentő tanúk vallomását nem értékelte a bíróság, és nem indokolta meg **C.C.** ismételt kihallgatásának elutasítását. Részletesen foglalkozott a családjában bekövetkezett változásokkal.

A 2019. május 20. napján érkezett beadványában kifejtette, hogy az ítélet megalapozatlan, nem volt bizonyíték bűnösségének megállapítására, az elsőfokú bíróság feltételezésekre alapozta a döntését és indokolási kötelezettségét sem teljesítette. Az ítélet azon megállapítása iratellenes, hogy neki pénzre volt szüksége, mivel erre csak **II. r. vádlott** vallomása a bizonyíték. Semmi nem támasztja alá, hogy bent lett volna a lakásban, mivel sem ujjlenyomatot nem találtak tőle, sem DNS maradványt. Védekezése szerint logikátlan, hogy a bűncselekmény elkövetéséhez használt sodrófát a lakásán tartotta volna, ha tisztában volt azzal, hogy mire használták. Foglalkozott vallomásainak keletkezési körülményeivel, **D.D.** és **E.E.** által készített hangfelvétellel, a tanúk vallomásaival és rámutatott arra, hogy álláspontja szerint eljárási hibák miatt a lefoglalt sodrófa nem biztos, hogy ugyanaz, amit bűnjelként a bíróságon bemutatnak. Továbbra is vitatta a genetikus és az orvosszakértő megállapításait. Kifejtette, hogy sem közvetlen, sem közvetett bizonyíték nincs arra, hogy ott lett volna a lakásban, amikor **II.r.** és **III.r. vádlott** elkövette a bűncselekményt, majd részletesen elemezte a helyszíni szemléről készült videót, a felvett telefonbeszélgetés anyagát, mely utóbbival kapcsolatban a 2019. június 5. napján benyújtott beadványában rámutatott arra, hogy ellentmondás van a hanganyag és a bíróság által felhasznált leirat között. A 2019. június 25-én a fellebbviteli főügyészség indítványára tett észrevételeket, melyben vitatta az elkövetési időt, az elkövetés eszközét, egyúttal kifogásolta a bizonyítási indítványok elutasításának meg nem indokolását. Mindezek alapján kérte a felmentését. 2019. július 26. napján benyújtott ismételt észrevételében a korábbi beadványaiban foglaltakat ismételte meg, továbbá rámutatott arra, hogy **III. r. vádlott** beismerő vallomását az eljáró hatóságok nem vették kellő módon figyelembe. Véleménye szerint a nyereségvágy nem állapítható meg, hiszen a takarékbetét, valamint az ékszerek ott maradtak. Ismételten kifejtette, hogy a kulcsomóra hogyan kerülhetett az ő DNS-e. Álláspontja szerint a sodrófát és a kulcsomót ki kell zárni a bizonyítékok köréből, aminek következtében bűncselekmény hiányában kellene felmenteni. Indítványozta **F.F.** és **G.G.** ismételt megidézését, **H.H.**, **C.C.**, **I.I.**, **J.J.** és **D.D.** meghallgatását, a hangfelvétel lejátszását és **K.K.** vallomásának a felolvasását.

II.r. vádlott védője útján a 2019. június 6. napján előterjesztett fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete iratellenes, tényről-tényre helytelen következtetéseket tartalmaz, és az indokolási kötelezettségét sem teljesítette teljes mértékben. Iratellenes az ítélet, mivel nincs bizonyíték arra, hogy **II.r. vádlott** sodrófával megütötte a sértettet, majd a földre kerülését követően tovább bántalmazták, végül pedig kutattak a lakásban.

Nem került megfelelően tisztázásra az elkövetési idő, amely álláspontja szerint 16 és 17 óra közöttre tehető, emellett pedig nincs egyértelmű bizonyíték a közös bántalmazás tényére sem. Mindezek alapján bizonyíték hiányában kérte a felmentést. Részletesen foglalkozott azzal, hogy megítélése szerint miért 16 és 17 óra közötti időben következett be a sértett halála, rámutatott, hogy a nyomozó hatóság csupán a sodrófát tekintette az elkövetés eszközének, ilyen módon a hangfalról utóbb már nem lehetett ujjnyomatot biztosítani. Elemezte a bizonyítás anyagává tett hangfelvételt is, és abból azt a következtetést vonta le, hogy **III.r. vádlott** követte el a bűncselekményt.

Álláspontja szerint a bíróság azon megállapítása, hogy az elkövetés egyik eszköze a sodrófa volt, nem helytálló.

III.r. vádlott ugyancsak több ízben terjesztett elő fellebbezési indokolást. 2019. július 8-i beadványában kifejtette, miszerint az 1. tényállási pont tekintetében a beismerő vallomása és a tanúk nyilatkozatai ellenére sem bizonyítható a bűnössége, a bíróság által megállapított tényállás pusztán feltételezéseken alapul. A 2. tényállási pontban bizonyítékként csak a sértett vallomása állt rendelkezésre, amely nem fedi a valóságot, mivel ő csupán a sértett pólóját tépte szét. Összességében az ügyészi indítvány elutasítását indítványozta. Ugyanilyen tartalmú nyilatkozatot tett 2019. szeptember 19-én benyújtott beadványában, fenntartva, hogy az 1. tényállási pontban lévő cselekményt nem követte el, a 2. tényállási pontnál pedig nem húzta lefelé a sértett lábát, IV.r. vádlottnak senki nem segített. 2019. szeptember 26-án kelt beadványában kifejtette, hogy a bizonyítékok értékelését kívánja támadni. Az 1. tényállási pont vonatkozásában rámutatott arra, hogy a vádmódosításokat objektív bizonyítékok nem támasztották alá. A hangfelvétel és a beismerő vallomása legfeljebb azt bizonyítja, hogy ott volt a helyszínen, de azt, hogy elkövette volna a bűncselekményt, már nem. Részletesen elemezte a hangszóróval kapcsolatos szakértői véleményt és arra az álláspontra jutott, hogy az nem bizonyítja a bűnösségét. A 2. tényállási pont vonatkozásában kifejtette azt, hogy a tényállásban szereplő elkövetési mód kivitelezhetetlen, mivel a zárka nagyon szűk volt.

I.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indoklásában - amelyet a nyilvános ülésen is fenntartott - elsődlegesen védence felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte. Rámutatott arra, hogy kétségtelen tény, miszerint védence odaadta a sodrófát II.r. vádlottnak, ez azonban nem bizonyíték arra, hogy ő is részt vett a bűncselekmény elkövetésében. Nem állapítható meg, ki kísérelte meg letisztítani a sodrófát, ezen túlmenően a DNS vizsgálat is védence tekintetében csak nagyfokú valószínűséget állapított meg, amely nem kétséget kizáró bizonyíték. Az elkövetés lehetséges eszközeivel kapcsolatban készült szakértői vélemények szintén nem bizonyítják, hogy I.r. vádlott volt az elkövető. Ugyancsak nem aggálytalan bizonyíték a kulcsra talált DNS, hiszen e tekintetben a szakértői vélemény szintén csak valószínűségről szól. A tanúk csak hallomástanúk, a vádlott-társak vallomásai sem minden kétséget kizáró bizonyítékok. Ebből következően indítványozta védence bizonyíték hiányában történő felmentését.

II.r. vádlott védője fellebbezése indoklásában a védence felmentésére irányuló jogorvoslati kérelmében foglaltakat fenntartotta. A büntetőeljárás törvény több alapelveire hivatkozva arra is rámutatott, hogy álláspontja szerint II.r. vádlott ártatlannak tekintendő, a 2010. november 5-én **L.L.** sértett sérelmére elkövetett emberölés büntette a II.r. vádlott terhére nem állapítható meg. Kifejtette, hogy a bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le 2014. év óta, míg a 2018. november 14-én megtartott tárgyaláson hozta meg az ítéletét. Részletesen megjelölte azokat a tényeket, melyek az eljárás eredményeként megállapíthatóak voltak, azonban rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a bűncselekmény elkövetésének ideje a mai napig bizonytalan és feltételezéseken alapul. Megítélése szerint a sértett halála 2010. november 5-én 16 és 17 óra között következett be, amellyel összefüggő érveket részletesen felsorolta és végigelemezte. Álláspontja szerint az ítélet hipotéziseken alapul, közvetlen bizonyíték nem áll rendelkezésre, a közvetett bizonyítéklánc is meglehetősen kérdéses, a II.r. vádlottal szemben nincs érdemi bizonyíték.

Ezen feltételezés-lánc csupán a koncepció szintjén áll fenn, amelyet az elsőfokú bíróság mindvégig követ, és megkísérli azt a saját feltételezéseinek megfelelően alátámasztani.

Részletesen foglalkozott az *elkövetés eszközével*, rámutatva arra, hogy a nyomozó hatóság a sodrófát állította középpontba, a megismételt eljárásban a védők által felvetett elkövetési eszközként merült

fel a Daewoo típusú hangfal, melyet több, mint 7 év után vizsgáltak meg. Álláspontja szerint az eljárás során semminemű közvetlen bizonyíték nincs arra vonatkozóan, hogy ezt a bűncselekményt a II.r. vádlott követte volna el. Az állapítható meg, hogy a sodrófa az I.r. vádlott tulajdonát képezte, azt nem a II.r., hanem az I.r. vádlottól foglalták le. Felmerül az is, hogy az I.r. vádlottnál nem egy, hanem két sodrófa volt. Azon feltételezés, hogy a II.r. vádlott szokása volt, hogy sodrófát hord a ruházatában, nem lehet megfelelő indíték és nyomozati alap arra, hogy egy ilyen súlyos bűncselekmény elkövetését ezen feltételezés alapján a II.r. vádlott terhére megállapítsák.

Kifejtette, hogy a hangfelvételen hallható körülményekre és III.r. vádlott beismerő vallomásának tartalmára tekintettel az alapeljáráshoz képest a megismételt eljárásban már kétséget kizáróan megállapítható, hogy az emberölést III.r. vádlott követte el. Ennek tényét az új eljárásban a Pécsi Törvényszék meg is állapította.

Álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok alapján olyan teória is követhető lenne, hogy amennyiben III.r. vádlottal együtt mások is tartózkodtak a bűncselekmény elkövetése idején a sértettnél, úgy azok III.r. vádlott élettársa, **C.C.** és esetlegesen annak fia, **D.D.** voltak, és a védő ezen elméletet alátámasztó érveket is felsorakoztatta. Összességében kifejtette, hogy sem közvetlen, sem közvetett, kétséget kizáró bizonyítékok nem állnak rendelkezésre védenca bűnösségének megállapítására, ezért a felmentése indokolt.

III.r. vádlott védője a fellebbezésének írásbeli indokolásában, majd a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsődlegesen bizonyíték hiányában történő felmentés, másodlagosan a határozott tartamú szabadságvesztés kiszabása érdekében előterjesztett fellebbezését fenntartotta. Az 1. tényállás tekintetében álláspontja szerint a bíróság iratellenes megállapításokat tett, okszerűtlenül mérlegelt, ebből következően hibás következtést vont védenca bűnösségére. A bizonyítékok mérlegelése során kizárólag azokat az elemeket ragadta ki és vonta értékelése körébe, amelyek a bűnösséget támasztják alá. Sem az önvallomás, sem a vádlott-társak terhelő nyilatkozatai, sem pedig a DNS szakvélemény nem támasztja alá III.r. vádlott bűnösségét, mivel tőle származó DNS mintát a bűncselekményi helyszínen nem rögzítettek. A tényállás felderítetlen, a vádlottak szerepe esetleges, és az elsőfokú bíróság több helyen iratellenes megállapításokat tett. A 2. tényállási pont vonatkozásában arra mutatott rá, hogy védenca szerepe tisztázatlan, a terhére rótt cselekmény minősítése sem helytálló, e tekintetben tehát a felmentését kérte, másodlagosan pedig enyhébb minősítés, konkrétan életveszélyt okozó testi sértés megállapítására tett indítványt.

IV.r. vádlott védője az elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság által felhasznált bizonyítékok kétséget kizáróan nem támasztják alá védenca bűnösségét. A sértett és a két terhelt vallomása nem összeegyeztethető, és feloldatlan ellentmondások vannak a vádlottak és a tanúk vallomásai között is.

Utolsó szó jogán tett nyilatkozatukban a terheltek csatlakoztak a védőik által előadottakhoz, és a korábban írásban benyújtott beadványaikban foglaltakat fenntartották.

Az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett többirányú fellebbezésekre, a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakra, az előterjesztett fellebbezések írásbeli indokolásának tartalmára, valamint a másodfokú nyilvános ülésen elhangzottakra figyelemmel az ítéletábra a fellebbezésekkel sérelmezett elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdései alapján felülbírálta.

Ennek során megállapította, hogy a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartva, megfelelő körben és törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást, ennek folyamatában kellő figyelemmel volt a megismételt eljárás szabályaira, továbbá az időközben

hatályba lépett új büntetőeljárási törvény megváltozott rendelkezéseire is. Az ítélet tábla nem észlelt olyan szabálysértést, amely akadályát képezte volna az ítélet érdemi másodfokú felülbírálatának.

Az elsőfokú bíróság az eljárása során az ügyfelderítési kötelezettségének mindenben maradéktalanul eleget tett, az ügyben felderíthető valamennyi bizonyítékra megfelelően tekintettel volt, a tárgyalás anyagává tett minden olyan bizonyítékot, amely a megalapozott tényállás megállapításához elengedhetetlenül szükséges volt. A feltárt bizonyítékokat hiánytalanul értékelési körébe vonta. Foglalkozott mindazokkal az adatokkal és körülményekkel, amelyek az ügy helyes ténybeli és jogi megítélésében az érdemi kérdések megnyugtató tisztázásához hozzájárultak. Felsorakoztatta és egymáshoz kapcsolta azokat a bizonyítékokat, amelyek értékeléséből kiolvasható, hogy mire alapozta az egyes pontokban megállapított tényállást.

A bíróság tényállási pontonként felsorakoztatta a rendelkezésre álló releváns bizonyítékokat, amelyek gerincét a vádlottak, az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai, a sértett boncolásáról készült jegyzőkönyv, utóbbin alapulóan az igazságügyi orvosszakértők által előterjesztett, illetőleg kérdések nyomán kiegészített igazságügyi orvosszakértői vélemények, a genetikus szakértők által készített igazságügyi DNS szakértői vélemények, tárgyszakértői vélemény, hangtechnikai szakértői vélemény, a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvek, házkutatási és lefoglalási jegyzőkönyvek, a poligráfós és grafometriás vizsgálatok és a bizonyítási kísérlet eredménye, a bűnjelvizsgálati jegyzőkönyvek adatai, a pénzintézeti tájékoztatások tartalma és az egyéb okirati bizonyítékok képezték. Mindezek részletezte, megkísérelte - részben eredményre vezető módon - a fennálló ellentmondásokat szembesítések útján feloldani, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen, egymásra tekintettel, a bizonyító erejük összevetése útján is értékelte, az ezzel kapcsolatos gondolatmenetével érdemében az ítélet tábla is egyetértett.

A fentiek keretében az elsőfokú bíróság részletesen elemezte a vádlotti vallomásokat, ennek körében különösen azt a körülményt, miként alakultak a vádlotti védekezések, a büntetőeljárás folyamatában a terheltek a felmerülő bizonyítékok tükrében hogyan és mely irányokban változtatták meg a vallomásaikat. Részletesen megindokolta, hogy a fentiek szerint módosított védekezési elemeket, önkényesen megváltoztatott, a pillanatnyi érdekeiknek megfelelő nyilatkozatmódosításokat mely indokokra figyelemmel nem fogadta el, és milyen okokból tekintette a tényállás alapjául szolgáló hiteltérdemlő bizonyítékként **III. r. vádlott** beismerő vallomását, valamint **II. r. vádlott** azon nyilatkozatát, miszerint I.rendű vádlott a sértett sérelmére elkövetendő lopási cselekmény megvalósításához előzetesen a segítségét kérte. Az érintett terheltek az eljárás során fokozatosan eléjük tárt bizonyítékok terhelő adataival szembesülve különböző verziókkal álltak elő arra nézve, hogy milyen körülmények között kerülhetett az elkövetés eszközeként kezelt sodrófára, továbbá a kulcsesomóra, kulcstartóra a DNS mintájukkal összeegyeztethető nyomegyüttes, jelentőséget kapott **M.M.** tanú vallomása, akinek első nyilatkozata alátámasztotta, miszerint a bűncselekményt megelőző időszakban **II. r. vádlott** megkérte őt arra, hogy vegyen részt az általuk tervezett, és a sértett sérelmére elkövetni kívánt vagyron elleni bűncselekményben, ő azonban megtagadta a közreműködést.

Az 1. pontban rögzített bűncselekmény elkövetésének időpontjával összefüggő bizonyítékértékelésében a törvényszék helytállóan mutatott rá arra, hogy - a bűncselekmény elkövetése és a sértett holttestének feltalálása között eltelt jelentősebb időre figyelemmel - az eljárás szakértők kétségtelenül nem tudtak egzakt elkövetési időpontot meghatározni, azonban a kihallgatott tanúk - így elsősorban a sértett lakókörnyezetében élők, valamint a polgárőrök - vallomásai alapján a 2010. november 5. napjának délelőttjétől 17 óráig tartó időszakra nézve megállapítható volt, hogy több személy a sértett különböző életmegnyilvánulásának tanúja volt, őt látták, hallották vagy találkoztak is a sértettel, 17 óra után a polgárőrök a vádlottak mozgásával kapcsolatosan tudtak nyilatkozni, továbbá atekintetben, hogy miközben **N.N.**-nak segítettek a

gépjárművén gumit cserélni, **O.O.**t látták egyedül tántorogva közlekedni. Az is megállapítható volt, hogy járőrözésüket 23 órakor fejezték be.

Eljárása során az elsőfokú bíróság olyan tanúk meghallgatására is sort kerített, akik a bűncselekmény elkövetéséről csak később szereztek tudomást, illetőleg olyanokat is kihallgatott, akik a sértett életkörülményeire, szokásaira tudtak nyilatkozni. Közülük többen **III. r. vádlottat** hozták összefüggésbe a bűncselekmény elkövetésével, miután szomszédja volt a sértettnek, és annak sérelmére korábban is követett el bűncselekményt, ugyanakkor a fenti előadásokban valamennyi vádlott neve felmerült. A bíróság által lefolytatott bizonyítás széles körét és átfogó jellegét mutatja az is, hogy olyan tanúk vallomását is részletező elemzésnek vetette alá, akik még hallomástanúknak sem tekinthetők, azonban vallomásaikból olyan következtetések voltak levonhatók, amelyek alapján az egyes vádlotti védekezések cáfolhatóak voltak. Ilyennek minősül **II.r.** terhelt édesanyjának, **P.P.**nek a vallomása, aki egyértelműen és hiteltérdemlően cáfolta **I.r.** vádlott azon előadását, hogy neki lett volna szüksége az ügyben szerepet játszó sodrófára, s ezért kérte el a fia azt **I.rendű** vádlottól.

A bizonyítási eljárása során a törvényszék több olyan tanút is kihallgatott, akik a terheltek zárkatársai voltak, nevezettek vallomásai elemzésének eredményeképpen megállapítható, hogy a terhelő nyilatkozataikban valamennyi vádlott szerepel, illetőleg ezekben a bűncselekmény elkövetőiként valamennyiük közreműködése megjelenik. Utóbbi vallomások ugyan az eljárás előrehaladtával módosultak, a törvényszék azonban részletesen megindokolta, hogy ezen előadásokat mely megfontolásokra tekintettel, milyen érvek mentén és mely részükben találta az ítéleti tényállás alapjául elfogadhatónak.

Mindez elsődlegesen az 1., 2., 3. és 4. számú tanúknak az elkövetési körülményeket részletezően tartalmazó terhelő nyilatkozataira vonatkozik, amelyek olyan pontos és az egyéb okirati típusú bizonyítékokkal egyeztethető elkövetési körülményeket tártak fel, amelyekről a fenti bizonyítékok előterjesztői más módon, mint a bűncselekmény elkövetésében a helyszínen résztvevő személyektől, nem szerezhetett tudomást. Ezen zárkatársi nyilatkozatoknak az elkövetett bűncselekmény motivációit, konkrét vagyontárgy megszerzésével kapcsolatos irányultságát, az elkövetési helyszín pontos ismeretét, a pénzfeltalálások egyes helyeit, az egyes bántalmazási formák következményeit is magában foglaló részei, elemei forrásául kizárólag olyan személyek (konkrétan **I.r.** és **II.r.** vádlottak) előadásai szolgáltak, akik értelemszerűen csak a szóban forgó bűncselekmény elkövetése révén, annak alkalmával és a véghezvitele során kerülhettek fenti információk birtokába, egyébként azokat nem ismerhették volna.

Indokolásában az elsőfokú bíróság a szükséges részletességgel foglalkozott azzal is, hogy a terheltek egyes ezirányú hivatkozásainak megfelelően más személy is részt vehetett-e a nyereségvágyból elkövetett emberölés véghezvitelében, utóbbi verziót azonban a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, a tanúk vallomása, illetőleg a szakértői vélemények tartalma semmilyen módon nem tudták alátámasztani. A vádlottak és védőik a megismételt elsőfokú eljárás során is vitatták a DNS szakértői vizsgálatok eredményét. Utóbbival összefüggésben az **I.r.** vádlott lakóhelyén lefoglalt sodrófán feltalált DNS minták vonatkozásában annyiban nem volt vitatott a szakértői eljárás eredménye, hogy **I.rendű** vádlott és **II. r.** vádlottak is köthetők ezen eszközhöz, hiszen ahhoz a saját vallomásuk szerint is hozzányúltak, illetőleg az rövidebb-hosszabb ideig a birtokukban volt, a genetikai szakvélemény pedig azon a sértett vérért is beazonosította. A kulcsosomókra, illetőleg a madzagra nézve a szakértői vélemény csupán valószínűség szintű megállapításokat tett, azonban ezt a bíróság kellő indokolással alátámasztotta együtt értékelte az érintett vádlottak védekezésével, amely az ezirányú bizonyítékok megismerését követően kifejezetten arra irányult, miként kerülhetett az adott tárgyra a DNS-ükkel egyeztethető nyomegyüttes. Márpedig ezen védekezés előterjesztésére nyilvánvalóan nem került volna sor abban az esetben, ha az adott tárggyal nem lennének közvetlen összefüggésbe hozhatóak, ahhoz nem értek volna hozzá, illetőleg nem használták volna. Az elsőfokú bíróság e vonatkozásban megfelelően értékelte **Q.Q.** vallomását, amely arra is vonatkozott,

hogy I.r. és II.r. vádlottak miként jutottak hozzá a sértett lakása bejárati ajtajának kulcsához. A genetikai szakértő kétséget kizáró bizonyossággal azt is megállapította, hogy a Daewoo típusú hangszórón lévő vérszenyveződés a sértettől származik, és a távkapcsolón is a sértettől eredő DNS volt kimutatható (hajsza). A bíróság kellő körültekintéssel és a szükséges részletességgel elemezte a sértett sérüléseiről készült orvosszakértői vélemény megállapításait, a szakértőket a tárgyalások során is alaposan kihallgatta az összes felmerülő vitás részletkérdésre nézve. A bűncselekmény elkövetése eszközként felmerült sodrófát, hangszórót és távkapcsolót összehasonlította a keletkezett sérülésekkel és azok kialakulási mechanizmusával, s mindezek alapján állapította meg, hogy a vádlottak milyen módon bántalmazták a sértettet, az utóbbival összefüggő mérlegelése helytálló, egyúttal összhangban áll a szakértői véleményekkel, valamint az ezzel kapcsolatos egyes tanúvallomások tartalmával. Utóbbi szakértői vélemények alapján okszerűen került megállapításra az elsőfokú bíróság részéről, hogy az idős sértett bántalmazásában legalább két személy vett részt, egyikük a sodrófával, míg másikuk a helyszínen talált és a sértett tulajdonát képező különböző tárgyakkal, közöttük műszaki cikkekkel is bántalmazta őt, ezen túlmenően egy élel és hegygel bíró eszközzel is megszúrkálták. A fentieken túl pusztá kézzel, ököllel való megütés és lábbal történő bántalmazás - taposás - is történt. Összességében értékelve a rendelkezésre álló vallomásokat és a szakértői vizsgálatok eredményét az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a tényállászerű ölési magatartás tanúsításában II.r. és III.r. vádlott is aktív szerepet vállalt, azt viszont nem lehetett minden kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a halálos eredményhez vezető bántalmazásban I.r. vádlott is részt vett volna, ellenben azt igen, hogy I.r. vádlott a bántalmazásnál jelen volt, észlelte társai magatartását, és részt vett a vagyontárgyak eltulajdonításában is.

Az iratok tartalmának megfelelően rögzített és számba vett, majd kellőképpen elemzett adatokon nyugvó, törvényes mérlegelés, bizonyítékértékelés alapján jutott el az elsőfokú bíróság a hiteltérdemlő bizonyítékoknak megfelelő következtetései levonásához az özv.L.L. sértett sérelmére megvalósított bűncselekmény elkövetési ideje, a sértetti ingatlanba történt behatolás konkrét módja, a E.E. tanú által mobiltelefonon készített hangfelvétel keletkezési körülményei, az egyéb bizonyítékok által is igazolt tartalma, illetőleg a hiteltérdemlőként el nem fogadható részei tekintetében, ezen túlmenően a sértett bántalmazásának módja, az abban résztvevők minimális száma, a használt eszközök minősége, azonosíthatósága vonatkozásában, továbbá a kihallgatott tanúk szavahihetőségével összefüggésben, s mindezeknek az indokait is kimerítő részletességgel megjelölte.

Kétségtelen, hogy jelen ügyben viszonylag kevés önálló bizonyító erővel rendelkező, másirányú alátámasztást nem igénylő bizonyíték állt az elsőfokú bíróság rendelkezésére, a bizonyítási anyag jelentősebb részét a közvetett jellegű bizonyítékok, jelentős részben az ún. hallomástanúk vallomásai alkották, illetőleg a beszerzett szakértői vélemények tartalma. Mindezeket kellett az első fokon eljáró bíróságnak törvényesen mérlegelnie, a hiányzó láncszemeket adekvát logikai következtetésekkel kitöltenie, melyet megfelelően alá kellett támasztania a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal és az objektív adatokat szolgáltatató egyéb bizonyítási eszközökkel. Helytálló értékelése szerint pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok egy irányba, nevezetesen afelé mutattak, hogy a vád alá vont terheltek követték el együttesen az idős sértett sérelmére a bűncselekményt. A korábban már részletezettek szerint a bizonyítékok közül részletesen kellett a vizsgálat tárgyává tenni és fokozott körültekintéssel értékelni a zárkatársak vallomásait, illetőleg a III.r. vádlott beismerésével érintett hangfelvétel tartalmát. Utóbbi, a törvényszék által kellő és okszerű értékelésben részesített vallomásokból és előadásokból megállapítható volt, hogy az abban foglalt releváns, bizonyító erejű megnyilvánulások az érintett terheltektől származtak és olyan információkat tartalmaztak, amelyekről csak olyan személyek tudhattak, akik az elkövetési időpontban a cselekmény helyszínén részt vettek, közreműködtek a cselekmény megvalósításában (a sértett bántalmazásának módja, a mellette a helyszínen elhelyezett párna feltalálási helye, a motivációként szereplő nagy falóra, a műfogsor rögzítésének helye, a sértett által a korábbi

napokban felvett fél milliós készpénzösszeg bizonylatának sorsa és a terheltek általi pénzfeltalálások különböző helyszínei). A fentebb hivatkozott, illetőleg érdektelennek tekinthető, kívülálló tanúk vallomásaiban foglaltak egyes elemeiben érdemükben is összhangban voltak III.r. terhelt eljárás során tett, társaira nézve is terhelő vallomásaival, a hangfelvételen általa előadottakkal, a helyszíni szemle adataival és nem utolsósorban a szakértői vélemények megállapításaival, valamint az egyéb okirati bizonyítékokkal.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú felülbírálat során megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság az 1. tényállási pont tekintetében megalapozottan állapította meg a történeti tényállást, azonban ítéletszerkesztési hiba folytán több olyan elem került elhelyezésre az ítéleti tényállási részben, amely a ténybeli indokolás elidegeníthetetlen része. Így a történeti tényállás fontos alkotóeleme, hogy hol lakott a sértett, azonban a ténybeli indokolásba tartozik, illetőleg ott részletezhető a bűncselekménnyel érintett épület alaprajza, az egyes helyiségek különböző ablakain lévő rácsok méretezése, az ajtókon lévő záruk fajtái, azok cseréinek ténye és időpontja, a lakásban lévő berendezési eszközök és egyéb vagyontárgyak listája, valamint értékük felsorolása, a sértett napirendjének általánosságban történő leírása, szokásainak ismertetése (ebbe beletartozó módon az a körülmény, hogy miért nem tartott kutyát), az előzőekhez kapcsolódóan a szomszédok életvitelének és szokásainak beható ismertetése, a polgárőrök vádlottakhoz fűződő viszonya. Kétségtelenül az ítéleti tényállás részét kell hogy képezze, annak elhagyhatatlan eleme a bűncselekmény időpontjának meghatározása, a lehetőségek szerinti legpontosabb behatárolása, azonban az ennek megállapításához vezető út állomásainak ismertetése, az ezt alátámasztó körülmények felsorolása és részletező értékelése szintén az ítélet ténybeli indokolási részébe tartozik, akárcsak az a körülmény, hogy a holttest feltalálását követően ki és milyen indokok alapján vélte szükségesnek a helyszínelők kihívását.

A fentiekben kifejtettek elemzése, egyenként és összességében történő értékelése alapján lehetett megállapítani, hogy az első fokon eljáró bíróság a szükséges részletességgel és körültekintő alaposággal tett eleget a bizonyítékértékelési és indokolási kötelezettségének, minderről azonban értelemszerűen nem az ítéleti tényállásban, hanem a határozata ténybeli indokolásában szükséges számot adnia, ezért az ítélet tábla a fent jelzett ítéletszerkesztési hibákat kiküszöbölve a kifogásolt részeket az elsőfokú döntés indokolása részének tekinti.

A 2. tényállási pontban írt bűncselekmény elkövetésében III.r. és IV.r. vádlottak voltak érintettek. A bíróság ezen cselekmény tekintetében is okszerűen értékelte a vádlottak védekezését, valamennyi zárkatárs vallomását, az okirati bizonyítékokat, a szemle eredményeit, illetőleg az igazságügyi orvosszakértői vélemények megállapításait. Mindezek alapján az eljáró törvényszék helytálló értékelést fűzött a zárkatársak mindegyikének IV.r. vádlottra nézve tett terhelő vallomásához, akiknek - helyes okfejtése szerint - a nyomozás során tett előadásait fogadta el hitelt érdemlő bizonyítékként az ítéleti tényállás alapjául, figyelemmel arra, hogy a nyomozati szakot követően tett, illetőleg az alap, majd a megismételt bírósági eljárási szakban megváltoztatott vallomásaik tekintetében elfogadható, meggyőző módon nem tudták megindokolni a jelentős eltérések okait. A bíróság III.r. vádlott cselekvősege vonatkozásában kellő indokolással alátámasztotta a sértett vallomását fogadta el a tényállás alapjaként. E tényállási pont vonatkozásában is részletesen meghallgatásra kerültek az igazságügyi orvosszakértők, elsősorban azzal összefüggésben, hogy a sértett nyakánál fogva a talajról való felhúzásával, felakasztásával milyen jellegű sérülések keletkeztek, illetőleg az milyen következményekkel járhat.

Összességében megállapítható, hogy az első fokon eljáró törvényszék a 2. tényállási pont esetében is kimerítő részletességgel és kellő alaposággal elemezte és egyúttal fel is oldotta a beszerzett bizonyítékok között mutatkozó ellentmondásokat, érdemében sem kifogásolható módon megindokolta, hogy a tényállást mely, egymást erősítő bizonyítékokra alapította a terhelti

védekezőkkel szemben, így a rendelkezésre álló bizonyítási anyag körültekintő és kellő alappal nem támadható elemzésével az indokolási kötelezettségének is megfelelően eleget tett.

Az ítélet tábla azonban az elsőfokú ítélet 35. oldalának 2. bekezdésében foglaltakat mellőzve ahelyett azt a megállapítást teszi, miszerint a sértett által elszenvedett néhány másodperces időtartamú leszorítás a fulladásos halál bekövetkezéséhez nem volt elegendő, a terheltek együttes magatartása azonban összességében alkalmas volt arra, hogy az a sértett halálát eredményezze, utóbbi elmaradása a zárkafelelős közbeavatkozásának tulajdonítható, amelynek hatására a terheltek a sértett felfelé, illetőleg lábainak lefelé húzásával felhagytak, továbbá osztotta a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltakat, és mellőzi a tényállásból **B.B.** megnevezését (vele szemben ugyanis vádat nem emeltek), és ehelyett a történeti tényállásban az „egyik zárkatárs” kifejezést használja.

Fentiek mellett az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság mindkét tényállási pont vonatkozásában a szükséges részletességgel számot adott az előterjesztett védelmi bizonyítási indítványok elutasításainak okairól, az ezzel kapcsolatos érvelésével a másodfokon eljáró bíróság is mindenben egyetértett, további bizonyítás lefolytatását nem tartotta indokoltnak.

A terhelteknek és védőiknek a másodfokú büntetőeljárás során előadott és érdemében a korábban előterjesztett védekezést megismétlő érvelése lényegében a törvényszék által helyesen számba vett, majd logikus gondolatmenettel alátámasztottan helyesen értékelt releváns bizonyítékok felülmérlegelését célozta, amelyre azonban a Be. 593.§ (2) bekezdésében megfogalmazott tilalom folytán a másodfokú eljárásban a megalapozottan megállapított tényállás mellett nem kerülhetett sor, illetőleg arra nem volt alapos ok.

A megalapozott tényállásból az első fokon eljáró bíróság helytállóan vont következtetést az érintett terheltek bűnösségének megállapíthatóságára mindkét ítéleti tényállási pont esetében, ezen túlmenően a másodfokú bíróság helyénvalónak találta a bűncselekmények jogi minősítését és túlnyomó részében az ahhoz fűzött indokolást is.

Az alkalmazandó anyagi jogszabály kiválasztása körében is helyesen járt el a törvényszék, amikor az I.r. és III.r. vádlottak tekintetében a feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb új szabályozása okán az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazását találta indokoltnak, míg II.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában nincs törvényes ok az elkövetéskor hatályban lévő büntető törvény rendelkezéseitől való eltérésre.

Az ítéleti tényállás 1. pontjában foglaltakkal összefüggésben az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bíróság arra vonatkozó megállapításával, hogy a cselekmény elkövetése során II.r. és III.r. vádlott az idős sértettet együttesen olyan módon bántalmazták, hogy annak következtében a sértett halála következett be, ez alkalommal I.r. vádlott is jelen volt, azonban a tényállásszerű ölési magatartás kifejtésében nem működött közre. A cselekmény elkövetői a magatartásuk tanúsításakor számoltak a halálos eredmény beállásával, az elsőfokú bíróság által részletezett körülményekből aggálytalanul megállapíthatóan kívánták a sértett halálának bekövetkezését, s ennek érdekében is cselekedtek, a felülbírálat során a másodfokú bíróság az emberölés minősítő körülményeinek törvényszék általi megállapításával és annak indokaival is mindenben egyetértett.

Osztotta emellett az ítélet tábla az elsőbírói jogi álláspontot annyiban is, hogy az ítéleti tényállás 2. pontjában foglaltakkal összefüggésben az is megállapítható, hogy az elkövetéshez használt eszköz, magának az elkövetésnek az ismert módja, külön kiemelten pedig az a körülmény, hogy a sértett nyakára egy hurokkal ellátott lepedőcsík került elhelyezésre, amellyel olyan erővel húzták felfelé a sértettet, hogy elemelkedett a talajtól, miközben a lábait lefogták és lefelé húzták, összességében alkalmas volt arra, hogy a sértett halálát eredményezze, egyúttal a legcsekélyebb kétséget sem hagyják afelől, hogy mindkét érintett vádlott tudatában a cselekmény megvalósításakor felmerült a halálos eredmény bekövetkezésének lehetősége, és az előrelátott következményekbe beletörődve,

aziránt közömbösséget tanúsítva vitték véghez cselekményüket. Az utóbbival kapcsolatos jogi indokolás azonban helyesbítendő annyiban, hogy a terheltek bűncselekmény elkövetése során tett kijelentéseit, illetőleg a közvetlenül a cselekmény elkövetése után tanúsított magatartását ugyancsak olyan tárgyi (objektív) tényezőként kell figyelembe venni, amelyek kellő alapot nyújtanak az elkövetéskori tudattartalom megfelelő vizsgálatához.

Nem értett egyet ugyanakkor az ítélőtábla az elsőfokú határozat 138. oldalán lévő azon indokolásbeli megállapítással, miszerint a reflexes szívmegeállással, az ún. bolygóideg halállal ilyen esetben mindig számolni kell, ugyanis a szakértő egyértelműen és következetesen nyilatkozott az eljárás során arról (és az indokolás szerint ezt az eljárást bíróság sem kívánta vitássá tenni), hogy a következményes reflexes szívmegeállás csak kivételesen esetben és kifejezetten az arra érzékeny egyéneknél következhet be, ilyen esetben néhány másodperc is elegendő a halál bekövetkeztéhez. Ezzel összefüggésben azonban a büntetőeljárás során egyetlen olyan körülmény sem merült fel, és így értelemszerűen nem is nyerhetett igazolást, hogy a sértettnél ez a speciális érzékenység megállapítható lett volna, illetőleg a sértett esetleges ilyen állapotával, érzékenységevel a vádlottak tisztában lettek, lehettek volna. Adott körülmények között semmilyen tényező nem bizonyítja, illetőleg nem is igazolhatja, hogy az ismert feltételek mellett a leszorító erő igen nagy erejűvé válása a nyaki képletek sértésének útján a bolygóideg izgmát és ennek következtében ténylegesen reflexes szívmegeállást eredményez(het)ett volna. Az utóbbival kapcsolatos ténymegállapítás tehát mind az elsőfokú ítélet tényállási részéből, mind pedig az azzal kapcsolatos indokolásbeli megállapítások sorából mellőzni kellett.

Mindemellett - miként azt az ítélőtábla korábban már érintette - az ítéleti tényállás részének szükséges tekinteni azt az ítélet indokolásbeli megállapítást, miszerint a vádlottak magatartása alkalmas volt a sértett életének kioltására, azzal a kiegészítéssel, hogy annak bekövetkezését egy terheltektől független, rajtuk kívülálló ok, nevezetesen **R.R.** zárkafelelős közbelépése akadályozta meg.

Az ítélőtábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját a súlyos testi sértés büntette és az emberölés büntettének kísérlete egységesen történő minősítésére vonatkozóan, miután a megállapított és egyik oldal által sem vitatott, helyes bizonyítékértékelés eredményeként kialakított ítéleti tényállás szerint a testi sértési szándékkal elkövetett súlyos bántalmazás és az akasztásra irányuló cselekmény között 5-10 perc is eltelt, az első bántalmazást követően IV.r. vádlott elnézést is kért a sértettől, vele röviden elbeszélgetett, hamarosan pedig a sértett jelezte a halálvágyát és az önvesszélyeztetési szándékát, majd ismételt rövid beszélgetést követően került sor az élet ellen irányuló cselekmény megvalósítására. Utóbbiakra tekintettel tehát mind térbelileg, mind időbeli szempontból, mind pedig az akaratelhatározás előzményeit és egymástól eltérő minőségét illetően elhatárolható volt egymástól a testi épség és az élet elleni cselekmény, az utóbbira az előbbi lezárulását követően, egy újabb és eltérő irányú akaratelhatározás eredményeként került sor. Evvel összefüggésben tehát a felülbírálat során a másodfokú bíróság a törvényszék jogi indokolásával értett egyet a főügyészségi érveléssel szemben.

Osztható volt az elsőbírói álláspont ate tekintetben is, hogy az irányadó vádirati tényállás megfelelően tartalmazta **A.A.** sértett 8 napon túli, súlyos testi sérüléssel járó bántalmazásának pontos körülményeit és következményeit, ekként a cselekmény törvényesen vád tárgyává lett téve, a tárgyalási szakban ezzel összefüggésben tett ügyészi nyilatkozat hipotetikus, illetőleg megengedő jellegű nyilatkozatot tartalmazott, amely az ítélőtábla álláspontja szerint sem értékelhető akként, miszerint az ügyész e részeselekményt a kifejezett vádirati történeti rész ellenére nem tette a vád tárgyává, illetőleg azt esetlegesen utólag ejtette volna. A bíróság a vádirati tényálláshoz, nem pedig a vádirati minősítéshez van kötve, és a vádirati tényállásban foglaltak pontosításával, részbeni kiegészítésével rögzített elsőbírói tényállás alapján helyesen került megállapításra a fentiek szerint

az is, hogy a testi épség elleni bűncselekmény is megállapítandó és értékelendő az érintett két vádlott terhére.

Az irányadó ítéleti tényállásból az is következik, hogy adott elkövetési körülmények között III.r. és IV.r. vádlottak a maguk részéről nem tudtak mindent megtenni a bűncselekmény befejezése érdekében, ahhoz többletmagatartásra lett volna szükség, nevezettek cselekménye az emberölés befejezetlen kísérletét valósította meg. A halálos eredmény elmaradása nem a vádlottakon múlt, hanem a zárkafelelős közbelépésén, helyesen állapította meg tehát a törvényszék, hogy a vádlottak javára önkéntes elállást nem lehetett figyelembe venni.

A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálata során az ítélőtábla is figyelemmel volt a törvényszék által helytállóan számba vett és értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre, és összességében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját azzal összefüggésben is, hogy a súlyosító körülmények összességében nagyobb nyomatékára figyelemmel I.r. vádlott vonatkozásában a középértéket némiképpen meghaladó tartamú, határozott ideig tartó szabadságvesztés-büntetés kiszabása, míg III.r. vádlott tekintetében életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetés, IV.r. vádlottal szemben a középértéket megközelítő, de azt el nem érő mértékű szabadságvesztés-büntetés alkalmazása indokolt, II.r. vádlott esetében az erőszakos többszörös visszaesői minőségére tekintettel kötelező jelleggel, a törvény erejénél fogva volt szükséges életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetés kiszabása.

A kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények megvalósítása ellenére az ítélőtábla a kiemelkedő mérvű időmúlás kiemelt enyhítő hatásának figyelembe vételével történt büntetéskiszabással az alábbiak szerint mindenben egyetértett.

A 1993. XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4. napján kelt egyezmény 6. cikkelye szerint mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.

Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkében, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat a törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Fentiek szerint törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül történő lefolytatása.

Jelen eljárásban is azt kellett megállapítani, hogy ez a követelmény sérelmet szenvedett, ugyanis az elbírálás időpontjáig olyan hosszú idő telt el a bűncselekmény elkövetése óta, amely időtartam nem vonható az „ésszerű idő” kategóriájában, ugyanakkor a terhelteknek mindez nem róható fel, hiszen jelentősebb részében nem az ő magatartásuk vezetett az eljárás elhúzódásához.

A másodfokú bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és a Legfelsőbb Bíróság, majd a Kúria gyakorlatára - a fenti igen jelentős időmúlást, amelyhez hozzászámít az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt idő is, nyomatékos enyhítő körülményként feltétlenül értékelnie volt szükséges a büntetés kiszabása körében, ezen megfontolások vezettek az I.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában a törvényi büntetési tétel középértékéhez közeli tartamú szabadságvesztés-büntetések alkalmazásához, egyszersmind I.r. vádlottal szemben a kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményeik ellenére az életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazásának mellőzéséhez, illetőleg III.r. vádlott vonatkozásában az életfogytiglani büntetés alkalmazása mellett a feltételes szabadságra bocsátáshoz szükséges időnek mérsékelt tartamban történt meghatározásához, illetőleg az elsőfokú bíróság mindezekkel kapcsolatos döntésének másodfokú helybenhagyásához.

Összességében megállapítható, hogy az irányadó büntetéskiszabási tényezők pontos és helyénvaló értékelése mellett kellő alappal került sor I.r. és IV.r. vádlott esetében határozott ideig tartó, míg II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában életfogytig tartó szabadságvesztés és valamennyiükkel szemben

megfelelő tartamú mellékbüntetés kiszabására, azok meghatározott tartama a büntetési célok megvalósításához elegendő és arányosnak tekintendő az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával, a terheltek alanyi bűnösségének fokával, illetőleg személyiségük társadalomra veszélyessége mértékével.

Figyelemmel pedig arra, hogy az elsőfokú határozatnak az előzetes fogvatartás beszámításával, a polgári jogi igényrel kapcsolatos döntéssel, I-III.r. vádlottak tekintetében a vagyonekbevonás elrendelésével, továbbá a feltételes szabadságra bocsátással, a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsával és a bűnügyi költséggel összefüggő rendelkezései is törvényesek és megalapozottak, a másodfokon eljáró bíróság a törvényszék fellebbezésekkel támadott határozatát a Be. 605.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával túlnyomó részt helyes indokai alapján helybenhagyta azzal, hogy a Btk. 92.§ (1), (2) bekezdéseinek alkalmazásával I.r. és III.r. terheltek vonatkozásában a velük szemben kiszabott büntetési tartamokba beszámította az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú határozathirdetésig előzetes fogvatartásban töltött időt, illetőleg a Be. 613.§ (1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét, és rendelkezett annak viseléséről is.

Győr, 2019. október 10.

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

.Németh Balázs sk.
előadó bíró

.Vajda Edit sk.

bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Pécsi Törvényszék 2018. november 14. napján kelt 12.B.157/2014/510. számú ítélete I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2019. október 10.

.Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke